Nexthosting

Studie · Overheid

Wie is eigenaar van de netwerken achter de websites van Duitse gemeenten?

Onderzoek naar alle 10.747 officiële gemeenten, 10.438 beoordeeld

Soort studie	Eigen meting
Uitgever	Nexthosting
Auteurschap	Erik Friedl, Nexthosting
Versie	1.0.0 van 21-11-2026
Periode	21-11-2026
Steekproef	10.438 van 10.747 Gemeenten geëvalueerd
Licentie	CC BY 4.0
Online versie	nexthosting.net/nl/onderzoeken/gemeinden-website-hosting

Inhoud

1	Kernresultaten	3
2	Samenvatting	4
3	Resultaten	5
4	Methode	9
5	Steekproef en periode	11
6	Grenzen van wat de studie kan aantonen	11
7	Data en controleerbaarheid	13
8	Bronnen	16
9	Openheid	17
10	Zo citeer je deze studie	18
11	Wijzigingen en correcties	18

1 Kernresultaten

10.440 van 10.747

Bevestigde gemeenten
Voor 10.440 van de 10.747 officiële gemeenten is de website op grond van de inhoud of via een officiële bron bevestigd als website van de gemeente of haar bestuur.
Bewijs: daten.csv · Bron [1]

93,9 %

Netwerk geregistreerd in Duitsland
Bij 93,9 % van de beoordeelde gemeenten staat de website in een netwerk met een Duitse registervermelding. Die vermeldt de netwerkhouder, maar noch diens moedermaatschappij of investeerder, noch de locatie van de server.
Bewijs: daten.csv · Bron [3] · Bron [4]

minstens 1.041 van 10.438

Dienst onder controle van buiten de EU
Bij minstens 1.041 van 10.438 beoordeelde gemeenten (circa 10,0 %) wordt de website geleverd via een hosting-, cloud- of CDN-dienst die aantoonbaar wordt gecontroleerd door een bedrijf of investeerder buiten de EU.
Bewijs: daten.csv · netze.csv · Bron [7] · Bron [8] · Bron [4]

minstens 1.454 van 10.438

Inclusief transit- en stadsnetten
Telt men transit-, stadsnet- en datacenterexploitanten mee, dan staat de website van minstens 1.454 van 10.438 beoordeelde gemeenten (circa 13,9 %) in een netwerk met aangetoonde controle van buiten de EU. De website kan daar door een andere dienstverlener worden beheerd.
Bewijs: daten.csv · netze.csv · Bron [7] · Bron [8] · Bron [4]

minstens 819 van 10.438

Dienst onder controle vanuit de VS
Bij minstens 819 van 10.438 beoordeelde gemeenten (circa 7,8 %) wordt de website geleverd via een hosting-, cloud- of CDN-dienst onder controle van een bedrijf of investeerder uit de VS.
Bewijs: daten.csv · netze.csv · Bron [7] · Bron [8] · Bron [4]

minstens 237 van 10.438

Financiële investeerders
Bij minstens 237 van 10.438 beoordeelde gemeenten (circa 2,3 %) ligt de controle over de hosting-, cloud- of CDN-dienst bij een financiële investeerder buiten de EU.
Bewijs: daten.csv · netze.csv · Bron [7] · Bron [8] · Bron [4]

minstens 1.926 van 10.438

Nameservers
Bij minstens 1.926 van 10.438 gemeenten met een bevestigde website en een te bepalen nameservernetwerk (circa 18,5 %) staat minstens één nameserver van het domein van de website in een netwerk met aangetoonde controle van buiten de EU.

Bewijs: daten.csv · netze.csv · Bron [7] · Bron [8] · Bron [4]

41,4 %

IPv6-adres in DNS
Voor de website van 41,4 % van de bevestigde gemeenten is in DNS een IPv6-adres ingevoerd.

Bewijs: daten.csv

2 Samenvatting

> **Vraagstelling:** Via welke netwerken worden de officiële websites van de Duitse gemeenten geleverd, en bij welk aandeel van de gemeenten staat de dienst aantoonbaar onder controle van bedrijven of investeerders buiten de EU?

Het onderzoek bekijkt voor alle 10.747 officiële gemeenten in Duitsland via welke netwerken hun website wordt geleverd. Beoordeeld zijn 10.438 gemeenten met een bevestigde website en een te bepalen netwerk.

93,9 % van deze gemeenten gebruikt een website in een netwerk met een Duitse registervermelding. Die vermeldt de netwerkhouder, maar noch diens moedermaatschappij of investeerder, noch de locatie van de server. Bij 703 gemeenten staat de website in het netwerk van een in Duitsland geregistreerde hoster die aantoonbaar van buiten de EU wordt gecontroleerd.

Telt men ook diensten met een buitenlandse registervermelding mee, dan gaat het om minstens 1.041 van 10.438 beoordeelde gemeenten (circa 10,0 %), waarvan minstens 819 met controle vanuit de VS. Met transit-, stadsnet- en datacenterexploitanten stijgt het aantal tot minstens 1.454 gemeenten (circa 13,9 %). Er is alleen geteld wat is onderbouwd met gelezen eigendomsbronnen en door een tweede AI-agent is gecontroleerd. De werkelijke aandelen kunnen daarom hoger liggen.

Over serverlocaties, gegevensuitstroom of rechtsovertredingen zegt het onderzoek niets. Voor e-mail hebben onderzoekers van de Universiteit van Fribourg, de Hochschule Luzern, de TH Ingolstadt en de TH Nürnberg de gemeenten in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland al onderzocht. Dit onderzoek vult dat aan met de websites en hun nameservers.

3 Resultaten

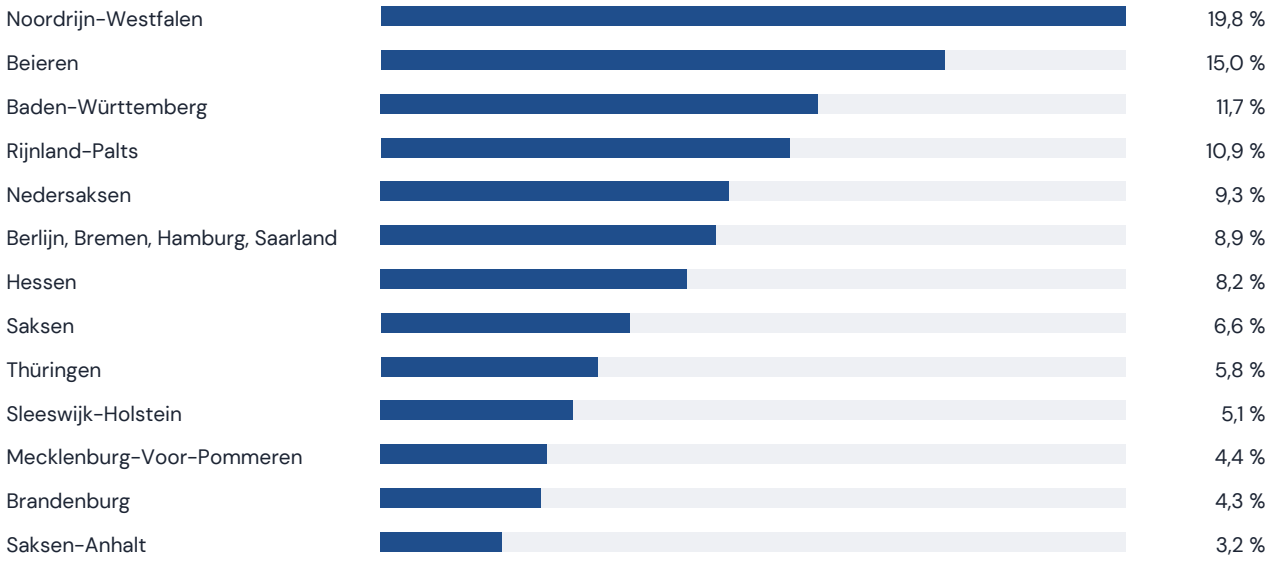
Registervermelding en eigendom zijn twee verschillende zaken

93,9 % van de beoordeelde gemeenten gebruikt een website in een in Duitsland geregistreerd netwerk. Bij 1.072 van deze gemeenten behoort het netwerk aantoonbaar tot een bedrijf of investeerder buiten de EU, 703 daarvan betreffen hosters.

Van de 1.041 gemeenten met zo'n dienst komen er 819 voor rekening van de VS en 237 voor rekening van financiële investeerders. 15 gemeenten behoren tot beide groepen.

Minimumaandeel met dienst onder controle van buiten de EU per deelstaat

Aandeel van de beoordeelde gemeenten in procenten. Berlijn, Bremen, Hamburg en Saarland zijn samengevoegd. Verschillen zijn vaak terug te voeren op afzonderlijke gedeelde it-dienstverleners en vormen geen oordeel over de deelstaten.

Resultaten per deelstaat

Verschillen zijn vaak terug te voeren op afzonderlijke gedeelde it-dienstverleners en vormen geen oordeel over de deelstaten.

Deelstaat	Gemeenten	Beoordeeld web	Beoordeeld DNS	Min. dienst, controle buiten EU	Min. nameserver, controle buiten EU
Noordrijn-Westfalen	396	388	388	19,8 %	9,5 %
Beieren	2.056	2.038	2.038	15,0 %	26,3 %
Baden-Württemberg	1.101	1.098	1.098	11,7 %	30,9 %
Rijnland-Palts	2.300	2.177	2.177	10,9 %	16,1 %
Nedersaksen	939	915	915	9,3 %	15,2 %
Berlijn, Bremen, Hamburg, Saarland	56	56	56	8,9 %	16,1 %
Hessen	421	417	417	8,2 %	14,4 %
Saksen	418	407	407	6,6 %	5,4 %
Thüringen	601	554	554	5,8 %	8,7 %
Sleeswijk-Holstein	1.104	1.075	1.075	5,1 %	22,0 %
Mecklenburg-Voor-Pommeren	724	699	699	4,4 %	11,9 %
Brandenburg	413	398	398	4,3 %	13,8 %
Saksen-Anhalt	218	216	216	3,2 %	5,1 %

Resultaten naar aantal inwoners

Inwoners	Gemeenten	Beoordeeld web	Beoordeeld DNS	Min. dienst, controle buiten EU	Min. nameserver, controle buiten EU
minder dan 1.000	3.802	3.605	3.605	8,2 %	16,1 %
1.000 tot 4.999	4.010	3.924	3.924	10,6 %	19,7 %
5.000 tot 19.999	2.231	2.207	2.207	10,3 %	19,7 %
20.000 tot 99.999	625	623	623	14,3 %	20,9 %
vanaf 100.000	79	79	79	16,5 %	11,4 %

Netwerken met aangetoonde controle van buiten de EU

Het eigendomsbewijs per netwerk staat in het bestand netze.csv. Netwerken met minder dan 5 gemeenten zijn samengevoegd, kleine afzonderlijke waarden worden weergegeven als minder dan 5.

Netwerk (AS)	Controleland	Controle door	Functie	Gemeenten web	Gemeenten DNS	Bronstatus
13101	GB	Financiële investeerder	Transit, stadsnet of datacenter	365	180	2024-12-04
13335	US	Concern	CDN	188	383	2026-11-05
34011	US	Concern	Hoster	159	0	2026-02-25
21499	US	Concern	Hoster	142	16	2026-02-25
8648	GB/GG	Financiële investeerder	Hoster	136	minder dan 5	2025-11-14 (portfoliopagina ongedateerd, opgehaald 2026-11-21)
8972	US	Concern	Hoster	94	10	2026-02-25
60253	US	Concern	Hoster	67	0	2026-02-25
16509	US	Concern	Cloud	63	31	2026-10-30
45012	GB/GG	Financiële investeerder	Hoster	50	209	2025-11-14 (portfoliopagina ongedateerd, opgehaald 2026-11-21)
15830	US	Concern	Transit, stadsnet of datacenter	44	11	2026-07-29
8075	US	Concern	Cloud	31	11	2026-10-28
47215	GB/GG	Financiële investeerder	Hoster	25	0	2025-11-14 (portfoliopagina ongedateerd, opgehaald 2026-11-21)
51167	US	Financiële investeerder	Hoster	15	25	2022-06-08 (portfoliopagina ongedateerd, opgehaald 2026-11-21)
20773	US	Concern	Hoster	15	0	2026-02-25
209242	US	Concern	CDN	13	0	2026-11-05

Netwerk (AS)	Controleland	Controle door	Functie	Gemeenten web	Gemeenten DNS	Bronstatus
51468	GB/GG	Financiële investeerder	Hoster	11	26	2025-11-14 (portfoliopagina ongedateerd, opgehaald 2026-11-21)
396982	US	Concern	Cloud	11	minder dan 5	2026-11-05
54113	US	Concern	CDN	7	0	2026-11-10
14061	US	Concern	Cloud	6	minder dan 5	2026-11-03
15169	US	Concern	Cloud	minder dan 5	17	2025-12-31
63949	US	Concern	Cloud	minder dan 5	7	2026-11-05
44273	US	Concern	DNS en domeinen	0	832	2026-02-25
13246	GB	Concern	DNS en domeinen	0	105	ongedateerd, opgehaald 2026-11-21
62597	US	Concern	DNS en domeinen	0	69	2026-06-29
197495	GB/GG	Financiële investeerder	DNS en domeinen	0	26	2025-11-14 (portfoliopagina ongedateerd, opgehaald 2026-11-21)
nog 6 netwerken	Meerdere	Gemengd	Gemengd	8	6	per netwerk verschillend

4 Methode

1 **Populatie**
Alle politiek zelfstandige gemeenten volgens het gemeenteregister van het Duitse Federale Bureau voor de Statistiek, peildatum 30.09.2026. Gemeentevrije gebieden tellen niet mee.

2 **Website per gemeente**
De adressen komen uit Wikidata en zijn toegewezen via de officiële gemeentesleutel. 33 ontbrekende adressen zijn afzonderlijk opgezocht. Heeft een gemeente geen eigen website, dan telt de website van haar ambt of verbandsgemeente.

3 **Inhoudelijke controle**

De startpagina's zijn één keer opgehaald, doorverwijzingen zijn gevolgd en robots.txt is gerespecteerd. Een website is automatisch bevestigd als hij de naam van de gemeente en typische begrippen van een bestuur bevat. Onduidelijke gevallen zijn aanvullend gecontroleerd aan de hand van de startpagina en het impressum. Alle 794 adressen die daarna nog openstonden, zijn afzonderlijk gecontroleerd, de 311 die nog steeds onduidelijk waren in een tweede ronde via gemeentelijsten van landkreisen en deelstaatportalen. Onjuiste adressen zijn vervangen door het aangetoonde officiële adres en opnieuw gemeten. Inhoud van websites die robots.txt blokkeert, is niet als bewijs in de analyse meegenomen. Voor 67 bevestigde gemeenten was het opgeslagen adres geblokkeerd: 64 zijn bevestigd via een officiële bron van derden, 3 via een niet-geblokkeerde startpagina. Geparkeerde pagina's en standaardpagina's gelden nooit als bevestigde website.

4 **Netwerkmeting**

Voor het doeladres zijn via DNS CNAME-, A-, AAAA- en NS-records opgevraagd. Het eerste adres is met openbare routing- en registergegevens toegewezen aan het netwerk (autonoom systeem) dat zijn meest specifieke adresblok aankondigt.

5 **Controle van de netwerken**

Voor 306 netwerken zijn houder en vestigingsplaats vastgelegd, voor 104 daarvan is een eigendomsgegeven met minstens middelmatige bewijskracht beschikbaar. Van 47 netwerken met mogelijke controle van buiten de EU zijn de 40 met minstens middelmatige bewijskracht afzonderlijk gecontroleerd aan de hand van verplichte mededelingen, jaarverslagen, impressa en registergegevens en onderworpen aan een poging tot weerlegging. Netwerken van dezelfde eigenaarsgroep zijn eenduidig beoordeeld. Eén groot transitnetwerk is eruit gehaald, omdat de geregistreerde houder van het daar gebruikte adresblok sinds de verkoop van de Europese activiteiten niet meer tot het concern behoort. Een netwerk met slechts één gemeente en een eigen controleland telt ter bescherming van die gemeente niet mee. In de resultaten tellen 31 netwerken mee. 10 verdere netwerken kwamen pas door de afzonderlijke controle of de nieuwe netwerktoewijzing erbij, zijn niet op hun eigenaren gecontroleerd en tellen daarom niet mee. De eigendomsgegevens van 13 netwerken met gemelde verkooptransacties of oudere bronnen zijn op 22.11.2026 opnieuw gecontroleerd en bleven ongewijzigd.

6 **Controleronde**

Een vaste willekeurige steekproef van 150 automatisch bevestigde gemeentewebsites is gecontroleerd zonder kennis van het automatische resultaat: 146 waren officiële websites, 0 waren onjuist toegewezen en 4 konden niet worden beslist. Bij 95 % betrouwbaarheid blijft voor de automatisch bevestigde websites een foutpercentage tot circa 2,4 % mogelijk, tot circa 6,7 % als men de niet te beslissen gevallen als fout telt. De afzonderlijk gecontroleerde gemeenten vallen niet onder deze steekproef.

7 Inzet van AI

Onderzoek, afzonderlijke controle, bronnencontrole en controleronde zijn uitgevoerd door AI-agenten. De eigendomstoewijzing en de opwaarderingen van de tweede ronde zijn door een tweede agent gecontroleerd. De kerncijfers van de resultaten worden met een script uit de gegevens berekend.

Meetopzet

Meetdag	21.11.2026
Gemeenten	10.747
Bevestigde gemeenten	10.440
Invoeradressen	8.202
Verschillende doeladressen met netwerk	7.846
Beoordeelde gemeenten (web)	10.438
Beoordeelde gemeenten (nameserver)	10.438
Netwerken met vastgelegde houder	306
Netwerken met aangetoonde controle van buiten de EU	31
DNS-resolvers	1.1.1.1 en 8.8.8.8

5 Steekproef en periode

Periode	21-11-2026
Populatie van de studie	10.747 Gemeenten
Geëvalueerd	10.438 Gemeenten
Niet geëvalueerd	309 Gemeenten
Selectie	Volledige telling van alle politiek zelfstandige gemeenten volgens het officiële gemeenteregister, peildatum 30.09.2026. Beoordeeld zijn gemeenten waarvan de website op grond van de inhoud of via een officiële bron is bevestigd als website van de gemeente of haar bestuur en waarvan het netwerk te bepalen was.

6 Grenzen van wat de studie kan aantonen

Minimumwaarden. Een netwerk telt alleen als gecontroleerd van buiten de EU mee als de eigendomsbron is gelezen en de toewijzing een poging tot weerlegging heeft doorstaan. Drie

netwerken van één eigenaarsgroep doorstonden deze controle niet, omdat het land van de beheerder betwist was (Verenigd Koninkrijk of Guernsey), en tellen door de eenduidige groepsbeoordeling toch mee. Bij 202 van de 306 netwerken met 55,6 % van de beoordeelde gemeenten is de eigenaar niet vastgesteld. Zij tellen niet mee. De aandelen zijn daarom ondergrenzen voor de beoordeelde gemeenten. Ten opzichte van alle 10.747 gemeenten komen de 1.041 gemeenten met zo'n dienst overeen met circa 9,7 %. Een aandeel Duitse of Europese eigenaren geeft het onderzoek bewust niet weer.

Geen serverlocatie. Gemeten is tot welk netwerk een adres behoort, niet waar de server staat. Een netwerk onder buitenlandse controle kan servers in Duitsland exploiteren. Uitspraken over gegevensuitstroom of rechtsovertredingen zijn uit de gegevens niet af te leiden.

Netwerk en websitebeheerder. Van de 1.454 gemeenten met aangetoonde controle van buiten de EU staan er 413 in transit-, stadsnet- of datacenternetwerken. Zij worden daarom gescheiden van de hosting-, cloud- en CDN-diensten weergegeven. Bij transitnetwerken kan het adresblok van een ander bedrijf zijn, ook een Duits bedrijf. Geteld wordt het netwerk dat het adres in de routing aankondigt. Bij voorgeschakelde CDN's is alleen dat netwerk zichtbaar, niet de oorspronkelijke server.

Uitgesloten gemeenten. 307 gemeenten zijn niet in de aandelen meegenomen: bij 150 leidt het bekende adres niet naar een officiële website, bij 157 was de toewijzing van het adres niet eenduidig. Bij nog eens 2 bevestigde gemeenten was geen netwerk te bepalen.

Gedeelde websites. Veel kleine gemeenten delen de website van hun bestuur. De 10.438 beoordeelde gemeenten leiden tot 7.846 verschillende doeladressen. Elke gemeente telt één keer, een gedeelde website weegt dus meerdere keren mee. Per doeladres berekend wordt de website bij minstens 967 van 7.846 adressen (circa 12,3 %) via zo'n dienst geleverd.

Verschillen tussen deelstaten. Verschillen tussen deelstaten en grootteklassen zijn vaak terug te voeren op afzonderlijke gedeelde it-dienstverleners en vormen geen oordeel over de deelstaten of gemeenten.

Momentopname. De meting stamt van één dag en één meetpunt. Eigendomsverhoudingen en hosting kunnen op elk moment veranderen. De datum van de betreffende eigendomsbron staat in de gegevens, bij afzonderlijke netwerken ligt de meest recente uitdrukkelijke bron enkele jaren terug.

Controlebegrip. Controle betekent hier: het netwerk is eigendom van het bedrijf, van een aangetoonde dochteronderneming van het concern of van een investeerder met aangetoonde overheersende invloed. Bij financiële investeerders geldt het land van de beheerder, niet de zetel van afzonderlijke fondsen. De groep buiten de EU omvat landen met een verschillende positie ten opzichte van de EU op het gebied van gegevensbescherming. Het onderzoek beoordeelt dat niet.

7 Data en controleerbaarheid

De genummerde scripts documenteren de meting en de analyse. De eigendoms- en afzonderlijke controle is uitgevoerd door AI-agenten, en hun resultaten zijn samengevat in netze.csv en stichprobe.csv. De afzonderlijke oordelen per gemeente worden niet gepubliceerd, zodat geen enkele gemeente wordt blootgesteld. Voor de 6 samengevoegde netwerken worden de bewijzen niet genoemd, ter bescherming van de gemeenten. Een volledige herhaalde run op basis van de gepubliceerde bestanden is daarom niet mogelijk. De kernresultaten zijn na te rekenen met daten.csv, de eigendomsgegevens zijn te controleren via de bewijsadressen. Tabellen per deelstaat en grootte en gegevens per doeladres berusten op de niet-gepubliceerde toewijzingen.

Bestand	Grootte	SHA-256
daten.csv Meetwaarden per gemeente (geanonimiseerd, CSV)	555,3 KB	7abbfbb53672e0f36be37f5503234f13231385306ea9e7e9e31f8b137ab43374
laender.csv Resultaten per deelstaat (CSV)	0,7 KB	54ab7e34f99be290fbdf3d2ff1d808c82bd388d223b6f74b4732036b1875dbf1
groessen.csv Resultaten naar aantal inwoners (CSV)	0,3 KB	6d7e6f8de1cf30d78c4e6995dfcebe0f507d558ada16a8c13693d2e6c49f9617
netze.csv Netwerken met eigendomsbewijs (CSV)	14,3 KB	7cb2aac93a23300882306c30ab105b1b617a71afac0879a3a50016f009da8361
stichprobe.csv Resultaat van de controleronde (CSV)	2,5 KB	13f400f0a2f709c1bc6feb1d4f6cd94b053d2dc3b7d31f0b371b09b26fd898dc
01-wikidata.mjs Script 01-wikidata.mjs	2,7 KB	141679f4f2a695acea47c3a0a08d644442605e23bbbb0369db688bdba4e8b2bd
02-liste.mjs Script 02-liste.mjs	2,9 KB	374be3a36cea6b205a02826483f21237ec174671e10575c44df3a16809281b1f
03-messen.mjs Script 03-messen.mjs	7,9 KB	cc15d2de15ce9bebd0afaf83e07b3551af984eb9da61d35ff6c61da68f9baca3
04-destatis.mjs Script 04-destatis.mjs	6,6 KB	8dafc11e154553ab36319164d20fb12e3309e82f22b80a1a3b5058c07a3ba54b
05-luecken.mjs Script 05-luecken.mjs	1,9 KB	345eb2f11ef1a66f225e6e269988fe0508ac87885fcf07fd587679bbdb81b3fc
06-startseiten.mjs Script 06-startseiten.mjs	13,1 KB	f827bc35a0364a42bc30ebfca4e7fcaf75e2bd174228146a5ee9c0b904056d92
07-universum.mjs Script 07-universum.mjs	2,0 KB	d6ef47d83ab8c2dfd32b7d5435f51225faa7ed3efe16ba8dc0fd4bedb4b2c78e
08-nachpruefung.mjs Script 08-nachpruefung.mjs	9,8 KB	6f4af08be28e2f24f1e0bbee09a89c146de76e59342af927b86216c8f2ef8405

Bestand	Grootte	SHA-256
09-zusammenfuehren.mjs Script 09-zusammenfuehren.mjs	5,9 KB	55f7d133c6dad42cdb39e6331d8d239a 219581494d88699f2e3f3cf44164dc94
10-rdap.mjs Script 10-rdap.mjs	3,1 KB	733e61b164a97ce2c02ea25b23ea259c 312fe05068dfdeeb92d658bbf4798bca
11-netzliste.mjs Script 11-netzliste.mjs	3,1 KB	b5bd39ec73b6b31d395f72126e5a7d27 464799cf2d7467c58134ae84f2a7cb0f
12-nichteu-liste.mjs Script 12-nichteu-liste.mjs	1,8 KB	6837ce147c98eef183f387fe408a0c4b 446ff9348fc6e2dcd7d5bf99ded2b3df
13-stichprobe.mjs Script 13-stichprobe.mjs	1,3 KB	acfaf328419338c14fc286fcb12c872a e1149eaf4bf68fb2d9a73f70aeb3e373
14-studie.mjs Script 14-studie.mjs	40,8 KB	64b065d96a292c3d2838e420d6c086e3 7c3d16c8e7e16b8be4e0a8def78701d8
15-einzelpruefung-liste.mjs Script 15-einzelpruefung-liste.mjs	1,3 KB	8f8ea7f9ed860e1fdf5c8417544fcd96 268bb28baab56f2aff2ea303410b487e
16-einzelpruefung-runde2.mjs Script 16-einzelpruefung-runde2.mjs	2,6 KB	3114be18f7ca002c729b092ee6be6615 edc440cc9774cb7ec024efd7b76e3bc3
17-einzelpruefung-abschluss.mjs Script 17-einzelpruefung-abschluss.mjs	4,1 KB	0527838c7ecd210c3e55e8751dab7e05 e8b8d83cafde9415f644018150034b3a
18-netze-nachmessen.mjs Script 18-netze-nachmessen.mjs	3,4 KB	56031e05ec918aa8ec5c0d1528980da8 5060a35d6b3e61d2a88873ed7e7a1f94

Velden van de databestanden

Veld	Eenheid	Betekenis
inhalt		Resultaat van de controle van de website: bestaetigt, nicht_offiziell of nicht_entscheidbar
web_auswertbar		Website bevestigd en netwerk te bepalen
netz_register		Registerland van het netwerk: DE, EU, nicht_EU of unbekannt
web_kontrolle		dienst: hoster, cloud- of CDN-dienst met aangetoonde controle van buiten de EU; netz: transit-, stadsnet- of datacenterexploitant met aangetoonde controle; kein_nachweis: telt niet mee
web_region		Regio van de aangetoonde controle: USA, UK/Kanalinseln, Sonstige of zusammengefasst
web_rolle		Aard van de controle: konzern, finanzinvestor of zusammengefasst
web_funktion		Functie van het netwerk: hoster, cloud, cdn, netz_rechenzentrum, dns_domain of zusammengefasst bij minder dan 5 gemeenten
dns_auswertbar		Website bevestigd en minstens één nameservernetwerk te bepalen
dns_nicht_eu		Minstens één nameserver in een netwerk met aangetoonde controle van buiten de EU
dns_usa		Minstens één nameserver in een netwerk met aangetoonde controle vanuit de VS
ipv6		Het doeladres heeft een AAAA-record in DNS
gruppe		Deelstaat of inwonersklasse
gemeinden		Aantal officiële gemeenten
bestaetigt		Gemeenten met bevestigde website
web_basis		Beoordeelde gemeenten voor de websiteaandelen
dns_basis		Beoordeelde gemeenten voor het nameserveraandeel
anteil_dienst		Minimumaandeel met hosting-, cloud- of CDN-dienst onder controle van buiten de EU in procenten
anteil_dns		Minimumaandeel met nameserver onder controle van buiten de EU in procenten, ten opzichte van dns_basis

Veld	Eenheid	Betekenis
asn		Nummer van het autonome systeem of verzamelrij voor netwerken met minder dan 5 gemeenten
region		USA, UK/Kanaaleilanden, Overig of Gemengd
kontroll_land		Land van de controle als ISO-code of Meerdere. GB/GG: beheerder in het Verenigd Koninkrijk, fondsstructuur op Guernsey, deels samen met een Canadese investeerder
rolle		Concern, financiële investeerder of Gemengd
funktion		Functie van het netwerk: Hoster, Cloud, CDN, Transit, Stadsnet of datacenter, DNS en domeinen of Gemengd
gemeinden_web		Bevestigde gemeenten waarvan de website in dit netwerk staat, waarden van 1 tot 4 als minder dan 5
gemeinden_dns		Bevestigde gemeenten met nameserver in dit netwerk, waarden van 1 tot 4 als minder dan 5
quellenstand		Datum van het meest recente gedateerde document over de eigendomsrelatie, bij ongedateerde bronnen met aantekening
belege		Adressen van de gelezen eigendomsbewijzen, gescheiden door spaties
pruefurteil		Oordeel van de controleronde: offiziell_eigen, offiziell_verwaltung, nicht_offiziell of nicht_entscheidbar

8 Bronnen

[1] Statistisches Bundesamt (2026): Gemeindeverzeichnis, Alle politisch selbständigen Gemeinden, Stand 30.09.2026.
https://www.destatis.de/DE/Themen/Laender-Regionen/Regionales/Gemeindeverzeichnis/Administrativ/Archiv/GVAuszugQ/AuszugGV3QAktuell.html
Opgehaald op 21-11-2026

[2] Wikimedia Foundation (2026): Wikidata Query Service.
https://query.wikidata.org/
Opgehaald op 21-11-2026

[3] Team Cymru (2026): IP to ASN Mapping.
https://www.team-cymru.com/ip-asn-mapping
Opgehaald op 21-11-2026

[4] RIPE NCC (2026): RIPE Database, Registration Data Access Protocol.
https://apps.db.ripe.net/db-web-ui/query
Opgehaald op 21-11-2026

[5] American Registry for Internet Numbers (2026): ARIN Registration Data Access Protocol.
https://search.arin.net/rdap/
Opgehaald op 21-11-2026

[6] RIPE NCC (2026): RIPEstat.
https://stat.ripe.net/
Opgehaald op 21-11-2026

[7] U.S. Securities and Exchange Commission (2026): EDGAR, Unternehmensmeldungen.
https://www.sec.gov/edgar/search/
Opgehaald op 21-11-2026

[8] UK Companies House (2026): Companies House, Unternehmensregister.
https://find-and-update.company-information.service.gov.uk/
Opgehaald op 21-11-2026

[9] Bischof, Huser, Ochsner, Petrlic, Portmann; Springer Nature (2026): Email Provider Dependencies and Email Security in Municipalities Across Germany, Austria, and Switzerland. In: Computer Security. ESORICS 2026 International Workshops (SecAssure 2026), Lecture Notes in Computer Science (angenommenes Manuskript).
https://secassure2026.mxmap-project.org/
Opgehaald op 21-11-2026

[10] Technische Hochschule Nürnberg Georg Simon Ohm, idw (2026): Sicherheits-Check: Forschungsteam untersucht kommunale E-Mail-Server im DACH-Raum (Pressemitteilung vom 26.10.2026).
https://idw-online.de/de/news879675
Opgehaald op 21-11-2026

9 Openheid

Eigen belang

Nexthosting verkoopt zelf hosting in Duitsland, concurreert daarmee met bedrijven in deze analyse en gebruikt datacenters en netwerken van andere bedrijven. Daartoe behoren ook diensten van netwerkexploitanten die hier als gecontroleerd van buiten de EU worden vermeld, waaronder een CDN. Methode, analysescripts, gegevens en het eigendomsbewijs van de vermelde netwerken zijn daarom openbaar gemaakt.

Auteurschap

Erik Friedl, Nexthosting. Uitgever is Nexthosting.

Licentie

CC BY 4.0: https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.nl

10 Zo citeer je deze studie

APA

Friedl, E. & Nexthosting. (2026). Wie is eigenaar van de netwerken achter de websites van Duitse gemeenten? (Versie 1.0.0) [Rapport]. Nexthosting. https://nexthosting.net/nl/onderzoeken/gemeinden-website-hosting

BibTeX

```
@techreport{nexthosting2026gemeindenwebsitehosting,
  author     = {Erik Friedl and {Nexthosting}},
  title      = {Wie is eigenaar van de netwerken achter de websites van Duitse gemeenten?},
  institution= {Nexthosting},
  type       = {Studie},
  year       = {2026},
  version    = {1.0.0},
  url        = {https://nexthosting.net/nl/onderzoeken/gemeinden-website-hosting},
  urldate    = {2026-11-22},
  language   = {dutch}
}
```

11 Wijzigingen en correcties

Versie	Datum	Soort	Wijziging
1.0.0	22-11-2026	Versie	Eerste versie.